

STORTINGET

Representantforslag 118 S

(2023–2024)

fra stortingsrepresentantene Nikolai Astrup, Ove Trellevik, Tina Bru, Ola Elvestuen og Sveinung Rotevatn

Dokument 8:118 S (2023–2024)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Nikolai Astrup, Ove Trellevik, Tina Bru, Ola Elvestuen og Sveinung Rotevatn om krav til erstatningskraft for elektrifisering av petroleumsinstallasjoner

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge styrer mot et kraftunderskudd. Mange næringer vil ha et økende kraftbehov de neste årene. Dette gjelder også petroleumsnæringen. Det er derfor nødvendig å stille krav om at petroleumsnæringen tar større ansvar for eget kraftbehov.

Norsk olje- og gassproduksjon er underlagt strenge klimakrav, blant annet gjennom EUs kvotesystem og den norske CO₂-avgiften. Samlet sett gir dette sterke incentiver til å redusere utslipp fra norsk petroleumsvirksomhet.

Petroleumsnæringen er den enkeltneringen i Norge med høyest utslipp av CO₂. Gassturbinene på plattformene står for mesteparten av dagens utslipp. Hvor mye CO₂ som kan kuttes fra produksjonen av olje og gass, avhenger av hvor mange plattformer som blir elektrifisert. KonKrafts rapport fra 2023 viser at norsk olje- og gassindustri har potensial til å redusere utslippene med 50 prosent i 2030 sammenlignet med 2005, i tråd med Stortingets vedtak ved behandlingen av Innst. 351 L (2019–2020) (Vedtak 684 (2019–2020)).

Dersom lønnsomme elektrifiseringsprosjekter ikke gjennomføres, vil det gjøre klimapolitikken dyrere og

målene vanskeligere å nå. Lønnsomheten og effektiviteten av elektrifisering offshore er lavere for felt med begrenset levetid, tekniske utfordringer, plassutfordringer eller lengre avstand til land. Dette gjør at noen felt ikke er egnet for elektrifisering fordi tiltakskosten blir høy.

Mer erstatningskraft fra petroleumsnæringen

Forslagsstillerne mener petroleumsnæringen må ta ansvar for eget kraftbehov, slik de gjorde før elektrifiseringen av petroleumsnæringen startet med kraft fra land. Dette ansvaret blir spesielt viktig å ivareta jo mer kraftbalansen nasjonalt svekkes.

Havvind eller gasskraftverk med karbonfangst er eksempler på løsninger som kan redusere behovet for kraft fra land, men forslagsstillerne mener det må være opp til aktørene på norsk sokkel å vurdere hvilke alternativer til kraft fra land som er mest aktuelt. Dette vil variere fra felt til felt.

Forslagsstillerne mener det bør stilles krav til den enkelte lisenshaver om at fortrinnsvis hele kraftbehovet – ved nye elektrifiseringsprosjekter eller utvidelser av eksisterende prosjekter – må dekkes av lisenspartnerne selv og bidra til null eller svært lave utslipp fra produksjonsfasen. Det må fastsettes nærmere bestemmelser om hvordan ordningen skal innrettes. Kravet vil legges på den enkelte lisens, men lisenshaver må stå fritt til å anskaffe kraften fra tredjepartsaktør så lenge kraftproduksjonen i sin helhet er solgt til installasjoner som er omfattet av petroleumsløven.

Kraften kan enten brukes direkte til petroleumsinstallasjoner, i en kombinasjon med kraft fra land eller direkte inn i det norske kraftsystemet slik Trollvind var

designet, men med produksjon tilsvarende forbruket til petroleumssektoren.

Forslagsstillerne mener at elektrifiseringsprosjektene som har fått reservert kraft i nettet av myndighetene, ikke bør får endrede rammebetingelser med tilbakevirkende kraft, men at nye prosjekter må planlegge for erstatningskraft. Kraft fra land kan likevel benyttes som balansekraft i en kombinasjon med for eksempel direktekoblet havvind eller gasskraftverk med CCS.

Selv om det ikke er aktuelt å innføre krav om erstatningskraft med tilbakevirkende kraft, mener forslagsstillerne at regjeringen likevel må fremme tiltak som legger til rette for mer erstatningskraft til installasjoner som i dag benytter seg av kraft fra land eller har fått konsesjon til dette. Forslagsstillerne viser i denne sammenheng til at Stortinget avventer regjeringens vurdering av hvordan rammevilkårene bør innrettes for å legge til rette for havvind og annen utslippsfri kraftproduksjon i tilknytning til eksisterende petroleumsinstallasjoner, jf. Vedtak 914 (2022–2023) fra behandlingen av Innst. 490 S (2022–2023).

Forslagsstillerne viser også til flertallsmerknaden i Innst. 9 S (2023–2024) om forventninger til at Petoro i sine lisenser er konstruktive partnere som bidrar til å finne gode løsninger for å dekke kraftbehovet på sokkelen de neste årene og minimere behovet for kraft fra land.

Forslagsstillerne viser til at dagens kraftproduksjon på norsk sokkel er omfattet av petroleumsskatteloven så lenge kraften tilfaller installasjoner underlagt petroleumsløven, og legger til grunn at dette også må være til-

fellet for havvind og annen kraftproduksjon som benyttes i sin helhet til dette formålet. Forslagsstillerne vil samtidig påpeke at det er behov for å vurdere hvordan salg av kraft skal løses den dagen petroleumsnæringens behov bortfaller og kraften skal selges til land.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen innføre teknologinøytrale krav om at petroleumsnæringen selv må bidra med erstatningskraft ved nye elektrifiseringsprosjekter.
2. Stortinget ber regjeringen sikre at Petoros mandat bidrar til at selskapet tar sin del av ansvaret for at petroleumsnæringen møter kravene til erstatningskraft på norsk sokkel.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som legger til rette for at også eksisterende kraftbehov og prosjekter som allerede har fått konsesjon til å hente kraft fra land, i større grad kan benytte seg av erstatningskraft som minimerer behovet for kraft fra land.
4. Stortinget ber regjeringen utrede regler for tredjepartstilgang til infrastruktur for landstrøm, og utrede hvordan denne infrastrukturen best kan utnyttes for å legge til rette for mer kraftproduksjon offshore.

20. mars 2024

Nikolai Astrup

Ove Trellevik

Tina Bru

Ola Elvestuen

Sveinung Rotevatn

